

Evaluatieonderzoek naar de effecten van studiekeuzebegeleiding bij studenten

Managementsamenvatting

1. Managementsamenvatting

Inleiding

In 2007 opende Centrum Studiekeuze haar deuren voor studenten van de Hogeschool Utrecht en de Universiteit Utrecht. Doelstelling van Centrum Studiekeuze was bij oprichting:

*De UU en HU willen voor de poort schoolverlaters en na de poort twijfelaars, overstappers en pre-masterstudenten **ondersteunen bij hun studiekeuzeproces**. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan **terugdringing van uitval in het eerste jaar** van de studie. **Elk talent in Utrecht telt** (convenant HU-UU, 2004). Zowel UU als HU hebben **'de juiste student op de juiste plaats'** in hun strategisch programma opgenomen. (uit Verslag Centrum voor Studiekeuze, 2006)*

Dit jaar is een evaluatieonderzoek gedaan om meer inzicht te krijgen in het effect van deze dienstverlening en om te meten of hiervoor genoemde doelstellingen behaald worden. Centrum Studiekeuze evalueert standaard haar dienstverlening direct na afloop van de geboden begeleiding. Direct na afloop van de begeleiding is 95% van de studenten die een evaluatie invullen (gemiddeld 40%) (zeer) tevreden over de geboden begeleiding. Gemiddeld 70% van deze studenten beoordeelt de begeleiding direct na afloop als (zeer) effectief. Hoe zit het met deze tevredenheid na 1 tot 2 jaar en wat was de effectiviteit: Welke keuzes hebben de studenten uiteindelijk gemaakt en hoe succesvol zijn zij in hun nieuwe opleiding? Hiermee is veel informatie verzameld over de studieswitchers op de HU en UU, die van waarde kan zijn bij het nadenken over studentenbegeleiding en thema's rondom studiesucces.

In deze drie pagina's vatten we de resultaten samen in cijfers. In de daaropvolgende pagina's treft u de verantwoording en toelichting bij deze cijfers aan.

Van de 1522 begeleide studenten in de studie jaren 2008/2009 en 2009/2010, vulden 283 de online enquête in (19%). In deze managementsamenvatting wordt afwisselend over respondenten en studenten gesproken, het gaat in beide gevallen om de groep die heeft deelgenomen aan de enquête.

Belangrijkste bevindingen

De tevredenheid van studenten over de begeleiding bij Centrum Studiekeuze sluit aan bij haar oorspronkelijke doelstellingen.

Ondersteuning studiekeuzeproces

- 86% van de studenten geeft aan tevreden te zijn: 67% (zeer) tevreden, 19% redelijk tevreden
- 81% van de respondenten is in het eerste studiejaar door Centrum Studiekeuze begeleid

Terugdringing van uitval in het eerste jaar

- 17% van de begeleide studenten besluit door te gaan met de al gekozen opleiding

Elk talent in Utrecht telt

- 61% van de respondenten bleef in Utrecht studeren
- 42% van de studenten die uit Utrecht vertrok, deed dit omdat de gewenste opleiding niet in Utrecht werd aangeboden

'De juiste student op de juiste plaats'

- 76% heeft een opleiding gevonden die aansluit op de eigen interesses/vaardigheden/capaciteiten
- 98 % van de studenten die nog studeert (slechts 6% van de respondenten is gestopt) is van plan de huidige studie af te maken
- 75% van de studenten heeft 60 – 100% van de EC's gehaald (de enquête werd in maart afgenomen)
- 49% van de studenten heeft een verhoogde leermotivatie

Uitkomsten gerelateerd aan actuele thema's

Studiekeuze

76% van de studenten geeft aan een studie te hebben gevonden die aansluit bij de eigen interesse. De belangrijkste ontwikkeling die de studenten dankzij de begeleiding van Centrum Studiekeuze hebben doorgeemaakt, zijn:

- meer kennis over de eigen studie- en beroepswensen en mogelijkheden
- meer zelfkennis
- weten welke acties je bij een volgende (studie)keuze kunt ondernemen

Studiesucces

De studenten die nog studeren (92% van de respondenten) zijn van plan de nieuw gekozen opleiding af te maken: 98% van hen geeft dit aan. 95% heeft het eerste studiejaar al afgerond of denkt dit af te gaan ronden. Voor sommige studenten is dit wellicht een wat rooskleurige inschatting: 25% van de studenten heeft op het moment van enquêteren 40% of minder van de te behalen EC's gehaald. De overige 75% heeft in maart ten minste 60% van de EC's gehaald.

Langstudeerders

20% van de respondenten volgde in het jaar voor de begeleiding een andere opleiding dan op het moment van begeleiding. Deze groep is minder succesvol in de (derde!) gekozen opleiding dan de studenten die het jaar voor begeleiding op school zaten. 30% van hen heeft minder dan 60% van de studiepunten behaald bij de huidige studie. Deze groep is aan te merken als 'langstudeerder'.

MBO'ers

7% van de studenten die Centrum Studiekeuze begeleidt heeft als hoogst afgeronde opleiding een MBO opleiding. 28% van de begeleide MBO'ers is gestopt met de gekozen opleiding. De meest aangegeven reden hiervoor is dat de manier van lesgeven niet geschikt was.

Tevredenheid en effecten

Tevredenheid over de begeleiding

86% van de studenten kijkt na 1 tot 2 jaar nog steeds met tevredenheid terug op de begeleiding. 23% van de respondenten geeft aan nog behoefte te hebben gehad aan meer (persoonlijke) begeleiding en inhoudelijke informatie over studies en verschillen daartussen.

Persoonlijke aandacht draagt duidelijk bij aan de tevredenheid van de student. Uit de cijfers komt ook naar voren dat de dienstverlening van Centrum Studiekeuze zich heeft ontwikkeld: het cohort 2009/2010 is gemiddeld meer tevreden dan de studenten die het jaar daarvoor zijn begeleid.

Effecten van de begeleiding bij studie en verdere keuzes

De studenten geven aan dat een aantal verworven inzichten en ondernomen activiteiten in grote mate hebben bijgedragen aan verdere ontwikkelingen:

- meer kennis over eigen studie- en beroepswensen en mogelijkheden (66%)
- meer zelfkennis (61%)
- zicht op te ondernemen acties bij volgende (studie)keuzes (60%)
- de kwaliteit van (studie)keuzes is verhoogd (57%)
- verhoogde (leer)motivatie (49%)
- meer zelfsturing (44%)
- meer zelfvertrouwen (37%)

Bij volgende keuzes voor minor/master/loopbaan maakt 70% van de studenten gebruik van de verworven inzichten.

Discussie en aanbevelingen

Centrum Studiekeuze gaat in haar dienstverlening een aantal maatregelen nemen om nog meer aan de wensen van de studenten tegemoet te komen. Deze zijn met name gericht op 'nazorg' (contact 2 maanden na de begeleiding: 'is de keuze gemaakt?') en de waarde van de omgeving (ouders, vrienden en professionals) bij het maken van een passende keuze.

Daarnaast wil Centrum Studiekeuze in samenspraak met faculteiten haar expertise inzetten bij:

- het traceren van '**langstudeerders**' in de vorm van workshops voor twijfelaars (najaar) en trainingen voor tutores/studieloopbaanbegeleiders waarin aandacht wordt besteedt aan 'binding' en het traceren van studenten die wellicht niet op de juiste plek zitten
- **matchingstrajecten** voorafgaand aan de opleiding in de vorm van activiteiten waarbij de student toetst of de gekozen opleiding werkelijk bij de eigen interesses/capaciteiten passen
- **keuzes binnen de opleiding**: begeleiding van studenten in de keuze van een minor of een studiepad

Nader onderzoek is gewenst naar studenten die al twee maal een opleiding in het Hoger Onderwijs kozen (langstudeerders), naar de behoefte aan persoonlijke aandacht en de wijze waarop dit in de aanvang van de opleiding tot uitdrukking kan worden gebracht om binding te stimuleren en uitval te voorkomen en naar de oriëntatie en begeleidingsbehoefte van studenten afkomstig uit het MBO.

Meer achtergronden uit het onderzoek worden in de volgende pagina's toegelicht.

2. Samenvatting onderzoeksresultaten

Deze samenvatting bouwt voor op de voorgaande management rapportage. Voor het leesgemak worden sommige passages uit de managementrapportage herhaald.

In opdracht van Centrum Studiekeuze deed Judith Gerdessen haar afstudeeronderzoek voor de opleiding Personeel en Arbeid naar de effecten van studiekeuzebegeleiding bij studenten.

Voor haar onderzoek koos zij de volgende onderzoeksvraag:

Wat zijn de effecten van de Workshop Studiekeuze en de individuele begeleiding gericht op de studiekeuze van de studenten van de Hogeschool van Utrecht en Universiteit Utrecht, die de afgelopen twee schooljaren (2008-2009 en 2009-2010) begeleiding hebben ontvangen van Centrum Studiekeuze?

Om een antwoord te kunnen geven op deze vraag, werden 1522 studenten die in de studie jaren 2008/2009 en 2009/2010 werden begeleid bij Centrum Studiekeuze benaderd via een elektronische vragenlijst. 19% van deze groep (283 studenten) vulden deze lijst in. Daarnaast werden met 9 studenten verdiepende interviews gehouden.

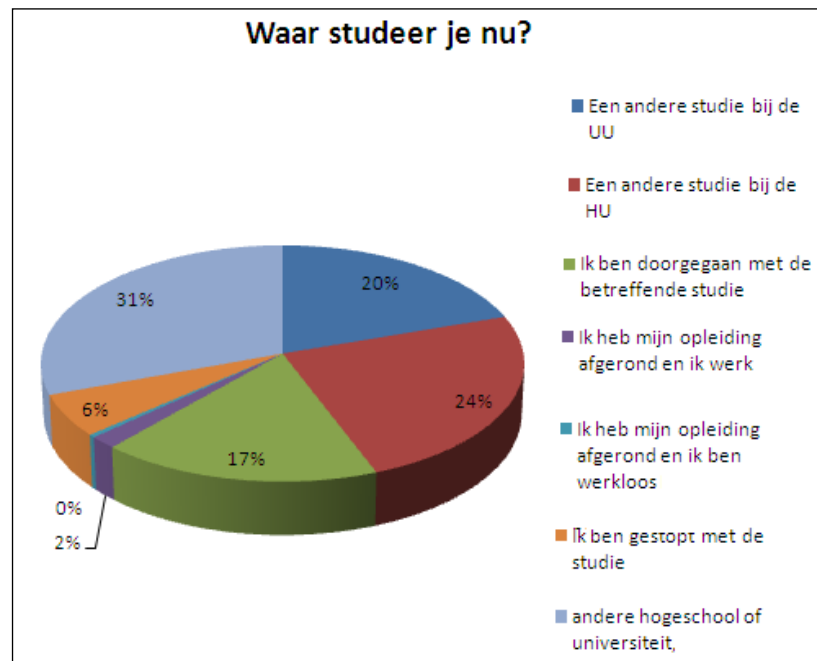
In deze samenvatting van de onderzoeksresultaten leest u vooral de resultaten van de enquête terug. Afwisselend wordt over respondenten en studenten gesproken, het gaat in beide gevallen om de groep die de enquête heeft ingevuld. De resultaten worden gepresenteerd aan de hand van verschillende thema's.

Uitkomsten gerelateerd aan actuele thema's

Studiekeuze en instellingskeuze

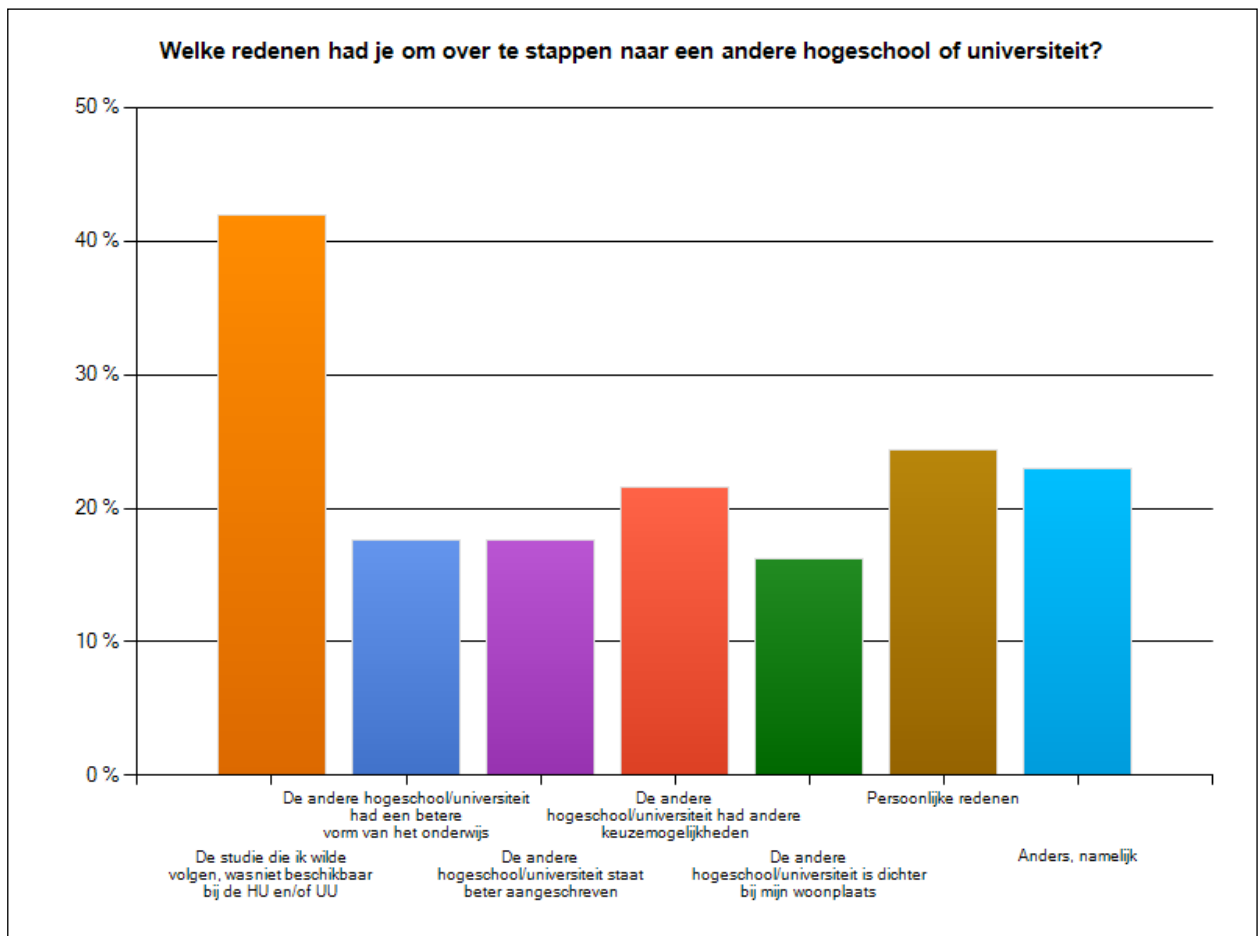
76% van de studenten geeft aan een studie te hebben gevonden die aansluit bij de eigen interesse. De belangrijkste ontwikkeling die de studenten dankzij de begeleiding van Centrum Studiekeuze hebben doorgemaakt, zijn:

- meer kennis over de eigen studie- en beroepswensen en mogelijkheden
- meer zelfkennis
- weten welke acties je bij een volgende (studie)keuze kunt ondernemen

92% van de begeleide studenten studeert nog, 6% is gestopt en 2% heeft de opleiding inmiddels afgerond. Bovendien heeft 17% van de respondenten de studie voortgezet en niet voor een nieuwe opleiding gekozen.

Van de respondenten bleef 61% in Utrecht studeren.

Van de studenten die niet in Utrecht bleven, studeert de helft aan de UvA, HvA of VU.

De voornaamste redenen die 'de vertrekkers' hadden om niet meer voor Utrecht te kiezen, waren:

- de studie werd niet in Utrecht aangeboden (42%)
- redenen van persoonlijke aard (24%)
- onderwijsvorm (18%)
- reputatie van de instelling (18%)

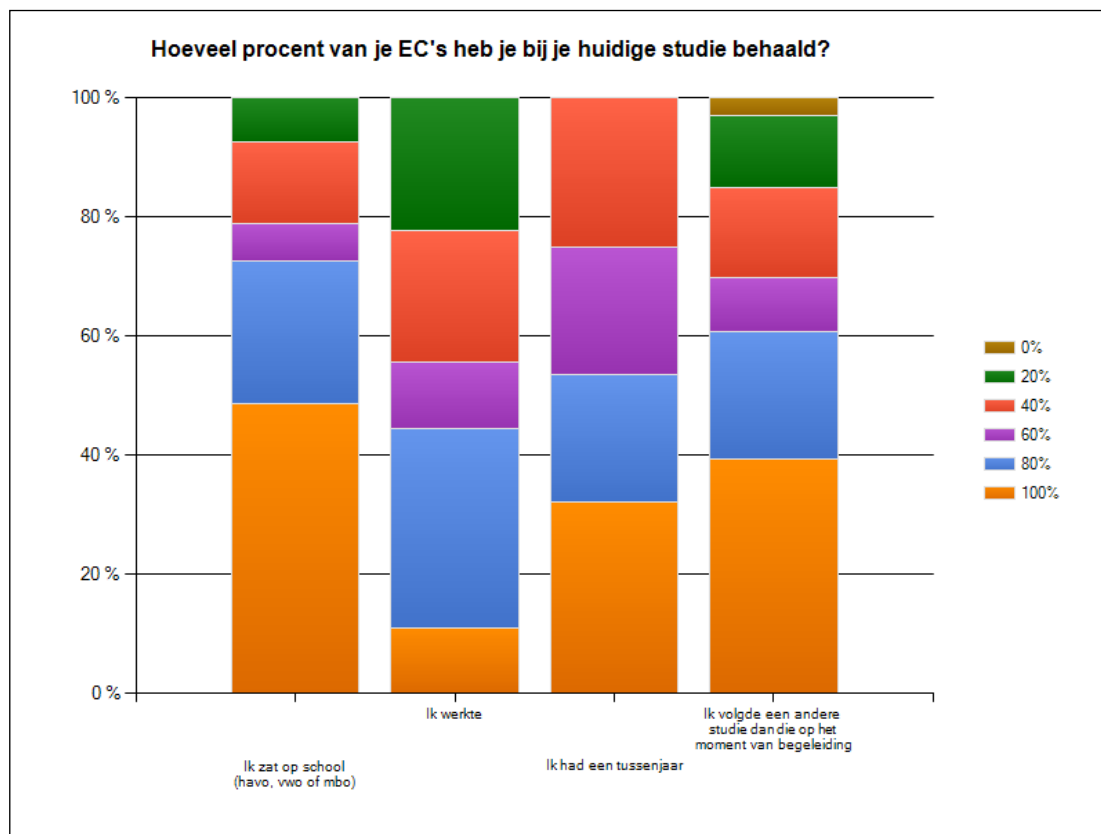
Slechts 3 studenten gaven aan uit ongenoegen met de stad of De Uithof weg te zijn gegaan.

Studiesucces

De studenten die nog studeren (92% van de respondenten) zijn van plan de nieuw gekozen opleiding af te maken, 98% van hen zegt dit. 95% heeft het eerste studiejaar al afgerond of denkt dit af te gaan ronden. Voor sommige studenten is dit wellicht een wat rooskleurige inschatting: 25% van de studenten heeft op het moment van enquêteren 40% of minder van de te behalen EC's gehaald.

De overige 75% heeft in maart ten minste 60% van de EC's gehaald.

Opvallend is dat de respondenten die werkten het jaar voorafgaand aan de begeleiding, gemiddeld beduidend minder studiepunten hebben behaald. Iets meer dan de helft van de werkenden heeft 60-100 % van de EC's behaald. Van de studenten die nog scholier waren het jaar voor de begeleiding heeft bijna 80% dit behaald.

Langstudeerders en het nemen van een tussenjaar

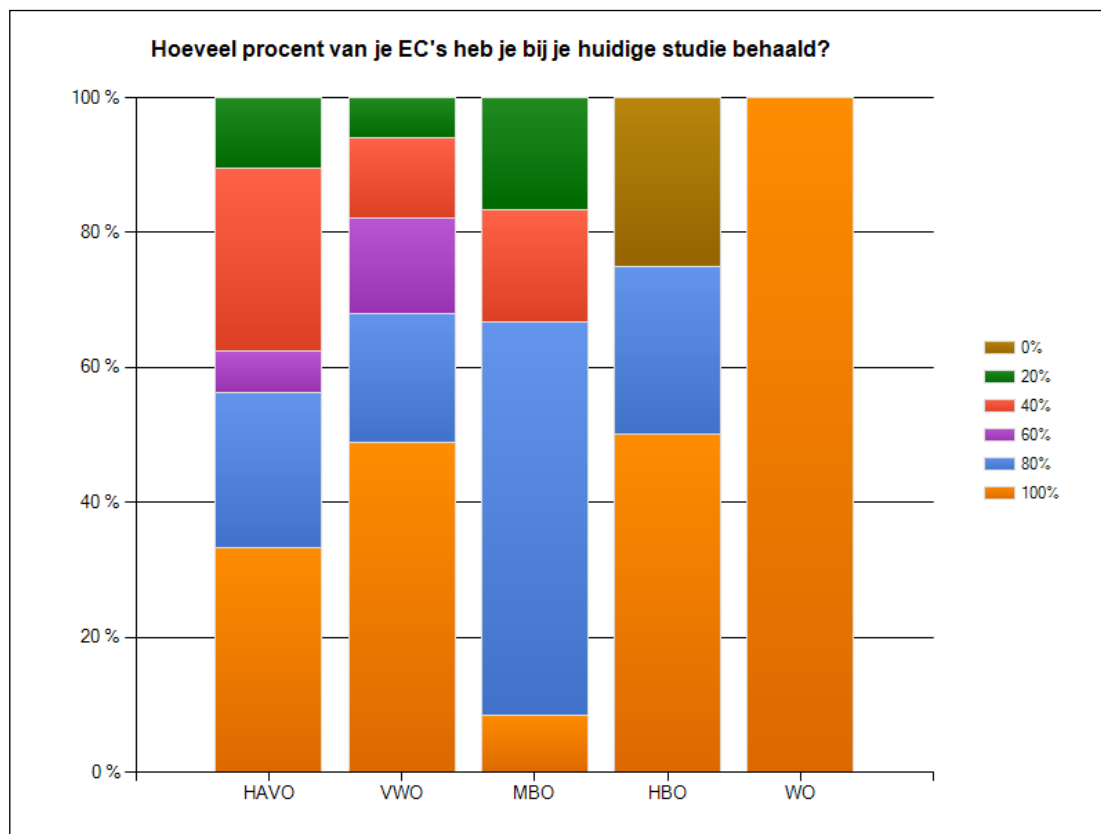
Studenten die voor de 3^e keer een studie kiezen in het HO (degenen die een andere opleiding deden in het jaar voorafgaand aan de begeleiding) zijn het meest tevreden over de begeleiding (90%). Deze groep studenten onderneemt minder activiteiten om zich te oriënteren op een nieuwe opleiding. Ook namen ze minder tijd voor hun oriëntatie, 70% had de keuze binnen 2 maanden bepaald. Persoonlijke aandacht is voor deze studenten kennelijk een belangrijke factor om opnieuw tot een keuze te kunnen komen.

Punt van zorg: 30% van deze studenten die voor de 3^e keer een HO opleiding kiest, heeft minder dan 60% van de EC's behaald, 10% van hen verwacht het eerste jaar niet te halen of heeft het niet gehaald. De studenten die al 2x een niet-passende opleiding deden in het Hoger Onderwijs, blijken dus bij de derde opleiding ook meer moeite mee te hebben de vereiste resultaten te halen.

Ook de studenten die een tussenjaar namen in het jaar voorafgaand aan de begeleiding, door te werken of te reizen zijn minder succesvol in het behalen van voldoende studiepunten dan de studenten die rechtstreeks uit het voortgezet onderwijs gaan studeren.

Mbo'ers

7% van de studenten die Centrum Studiekeuze begeleidt heeft als hoogst afgeronde opleiding een MBO opleiding. De studenten met een mbo achtergrond zijn in mindere mate tevreden over de begeleiding van Centrum Studiekeuze, 45% van hen had graag ook nog ander begeleiding gehad. 28% van de begeleide MBO'ers is gestopt met de gekozen opleiding. De meest aangegeven reden hiervoor is dat de manier van lesgeven niet geschikt was. Ook blijven de oud MBO'ers achter in met het behalen van EC's. Gemiddeld heeft 75% van alle respondenten 60% of meer van de studiepunten behaald bij het afnemen van de enquête (maart). Van de oud MBO'ers heeft 65% dit behaald, slechts 10% van hen geeft aan 100% van de te behalen EC's te hebben gehaald.

Tevredenheid en effecten

Persoonlijke benadering en tevredenheid over de begeleiding

86% van de studenten kijkt na 1 tot 2 jaar nog steeds met tevredenheid terug op de begeleiding. Het zelfinzicht dat ze gedurende de begeleiding hebben verworven en de persoonlijke aandacht worden aan gegeven als belangrijkste punten uit de begeleiding.

77% van de studenten voelt zich geholpen met de geboden begeleiding en geeft aan geen behoefte te hebben gehad aan andere of meer begeleiding. De 23% van de respondenten geeft aan nog behoefte te hebben gehad aan:

- meer (persoonlijke) begeleiding
- inhoudelijke informatie over studies en verschillen daartussen

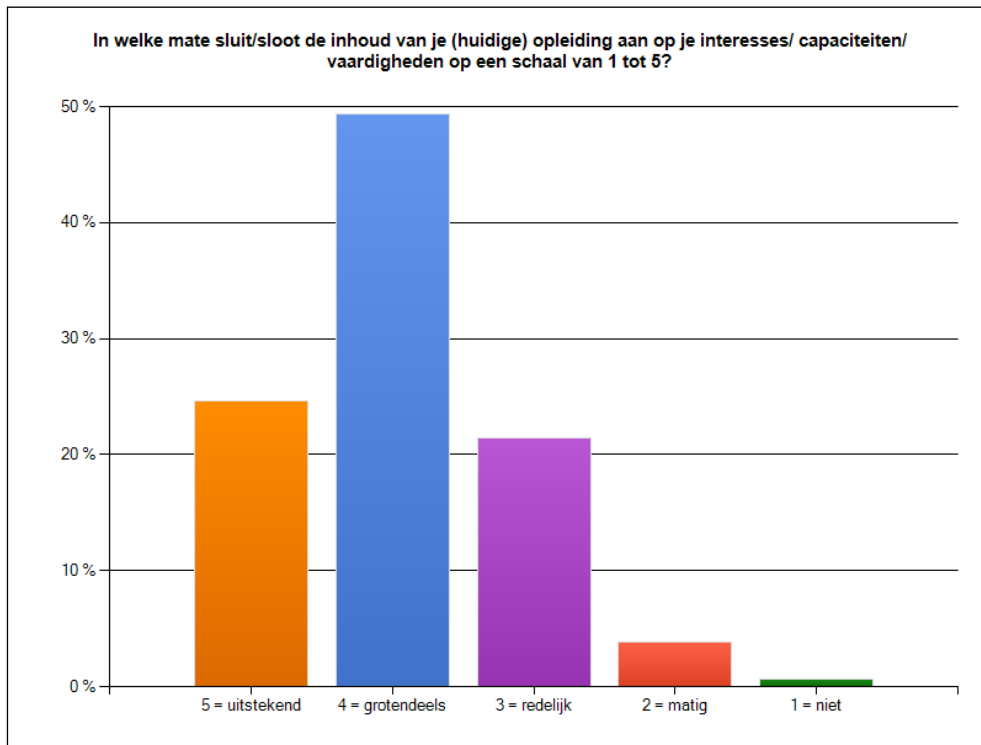
Veel studenten die meer begeleiding wensten zaten het jaar voorafgaand aan de begeleiding op het mbo: 43% van hen had meer/andere begeleiding willen hebben. 54% van de studenten die een hbo opleiding volgden het jaar voor de begeleiding wilde dit ook. Ook uit de evaluaties direct na afloop van de begeleiding komt naar voren dat de UU studenten net iets meer tevreden zijn dan de HU studenten.

In de tevredenheid van de studenten is terug te zien dat de dienstverlening van Centrum Studiekeuze zich steeds verder ontwikkelt: de studenten van cohort 2009 – 2010 zijn duidelijk meer tevreden dan de studenten die het jaar ervoor begeleid zijn. Mannelijke studenten geven ook vaker aan dat ze tevreden zijn met de begeleiding dan de vrouwelijke.

De studenten die individueel begeleid zijn, zijn tevredener dan de studenten die hebben deelgenomen aan een workshop. Persoonlijke aandacht draagt duidelijk bij aan de tevredenheid van de student.

Effecten van de begeleiding

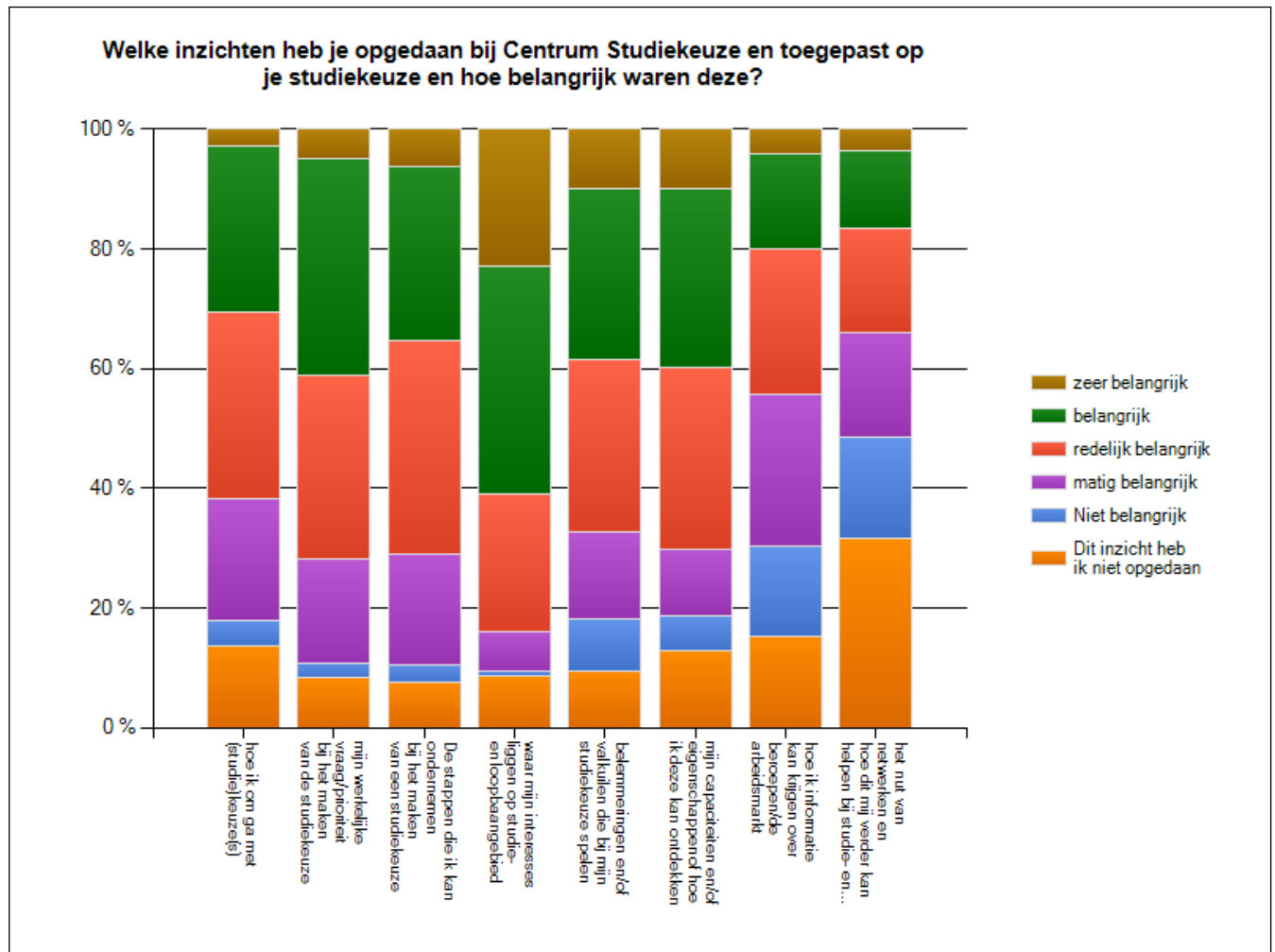
De gekozen studie is voor 76% van de studenten een passende (zie schema hieronder). De studie sluit grotendeels aan op de eigen interesses, capaciteiten en vaardigheden. Opvallend is dat hoewel mannen meer tevreden zijn over de begeleiding dan vrouwen, de vrouwen tevredener zijn de gekozen opleiding.

Bijna de helft van de studenten heeft 0 – 2 maanden nodig om zich te oriënteren op een nieuwe opleiding. Zo'n 40% neemt hier 2-6 maanden de tijd voor. Studenten hebben aangegeven welke inzichten zij hebben opgedaan en hoe belangrijk deze waren.

De meest belangrijke inzichten die worden aangegeven zijn:

- inzicht in waar mijn interesses op studie- en loopbaangebied liggen
- inzicht in de stappen die ik kan nemen in de oriëntatie
- inzicht in mijn werkelijke prioriteit bij het maken van een studiekeuze
- inzicht in mijn capaciteiten/eigenschappen en hoe ik deze kan ontdekken

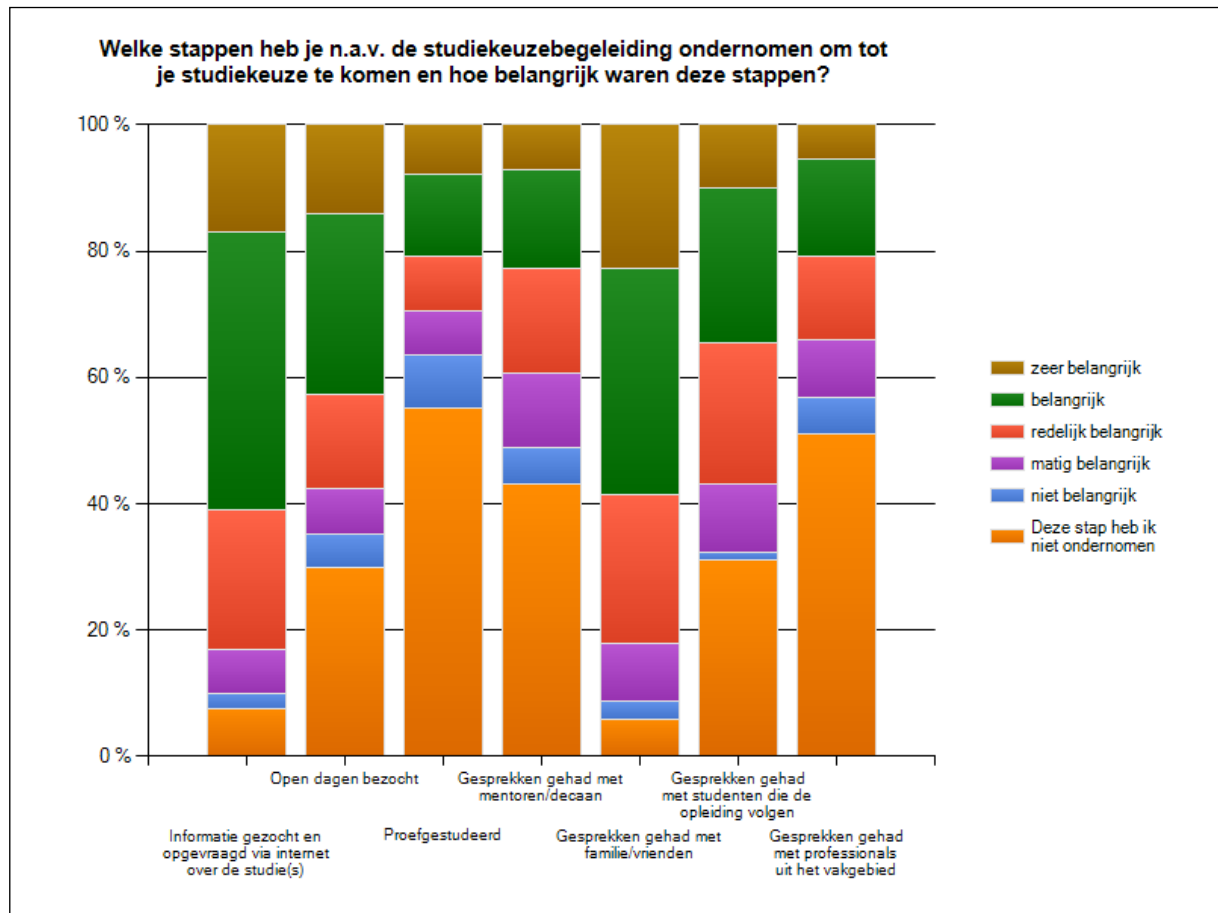
Mannelijke en vrouwelijke studenten geven duidelijk andere accenten aan in de verkregen inzichten. De mannen geven aan meer inzicht te hebben verworven in:

- de werkelijke vraag/prioriteit bij studiekeuze
- het nut van netwerken en hoe dit helpt bij het maken van studie-/loopbaankeuzes

De vrouwen waren meer gericht op:

- de belemmeringen en/of valkuilen die bij de keuze een rol spelen (26% van de jongens vindt dit belangrijk, de vrouwen hechten hier meer belang aan: 42%)
- de stappen die ik bij het maken van een studiekeuze kan ondernemen
- het verkennen van de eigen interesses
- de eigen capaciteiten

De stappen die de studenten ondernomen hebben naar aanleiding van de begeleiding zijn niet opzienbarend. Het zoeken van informatie op internet en het voeren van gesprekken met familie en vrienden worden veruit als belangrijkste ondernomen stappen gezien. Minder dan de helft van de studenten heeft meegedaan met proefstuderen of heeft gesprekken gevoerd met professionals. Een gesprek voeren met mentor/tutor of studentendecaan werd door de helft van de studenten als belangrijk gezien, de meeste anderen hebben dit niet gedaan.

Uit de mate waarin studenten activiteiten ondernemen en als belangrijk aangeven, mag voorzichtig afgeleid worden dat het verwerven van inzicht in de eigen capaciteiten en interesses voor veel van de begeleide studenten belangrijker is dan het verwerven van informatie. Uit opmerkingen van studenten in de enquête en de interviews komt ook naar voor dat de activering belangrijk is: “Begeleiding bij Centrum Studiekeuze zet je aan het werk!”.

Echter de studenten die minder tevreden zijn over de begeleiding geven aan wel meer studieinhoudelijke informatie te wensen.

Begeleidingsvorm: workshop en individueel

Gemiddeld de helft van de studenten die na de intake in een begeleidingstraject gaan, wordt individueel begeleid en voert 1 tot 3 gesprekken van 50 minuten. De andere helft van de studenten doet een workshop die bestaat uit 2 dagdelen. In samenspraak met de student wordt in de intake van 20 minuten bepaald welke begeleidingsvorm het meest passend is bij de studiekeuzevraag van de student. Doorgaans gaan studenten waarbij het de tweede studiekeuze betreft en waarbij er geen complicerende of belemmerende factoren meespelen bij de heroriëntatie, aan de slag in de workshop. Studenten met een meer complexe studiekeuzevraag of waarbij één of meerdere (persoonlijke of psychische) factoren spelen die een belemmering vormen bij de studiekeuze, worden individueel begeleid.

Studenten die individueel begeleid zijn, zijn direct na afloop net iets meer tevreden (97%) dan studenten die de workshop volgden (94%). Dit verschil wordt bevestigd in de tevredenheid 1 tot 2 jaar na de begeleiding: 90% van de studenten die individuele begeleiding genoten zijn nog steeds redelijk tot zeer tevreden, dit geldt voor 80% van degenen die een workshop volgden. Ook voelden individueel begeleide studenten zich beter geholpen. De studenten die de workshop deden geven aan dat zij zich vooral aangespoord voelden om werk te maken van het kiezen van een opleiding. Ze geven dan ook vaker aan liever nog meer/anders begeleid te zijn.

De studenten die individueel zijn begeleid geven in meerdere mate dan de studenten die de workshop hebben gevolgd aan dat zij deze inzichten (zie tabel pag. 9) hebben opgedaan. Bij 3 inzichten zijn de verschillen het meest opvallend:

- de stappen die ik kan ondernemen bij het maken van een studiekeuze (14% meer)
- belemmeringen en/of valkuilen bij mijn studiekeuze (13% meer)
- informatie verkrijgen over beroepen/arbeidsmarkt (11%)

Hoewel de studenten die individueel begeleid zeggen meer inzicht te hebben in de stappen die je kunt ondernemen, blijken de studenten die de workshop hebben gevolgd veel meer deel te nemen aan activiteiten als open dagen en proefstuderen. De individueel begeleide studenten hebben meer gesprekken gevoerd met mentoren/decanen.

Opvallend is dat hoewel de individueel begeleide studenten op alle terreinen meer tevreden zijn, de studenten die een workshop hebben gevolgd uiteindelijk vaker (78%) vindt dat ze een studie hebben gevonden die aansluit bij de eigen interesses, vaardigheden en capaciteiten. 70% van de individueel begeleide studenten geeft dit aan. Bij deze cijfers is het belangrijk te realiseren dat er wel een voorselectie heeft plaatsgevonden bij deze studenten zoals aan het begin van deze paragraaf beschreven.

Effecten van de begeleiding bij studie en verdere keuzes

De studenten geven aan dat een aantal verworven inzichten en ondernomen activiteiten in grote mate hebben bijgedragen aan verdere ontwikkelingen:

- meer kennis over eigen studie- en beroepswensen en mogelijkheden (66%)
- meer zelfkennis (61%)
- zicht op te ondernemen acties bij volgende (studie)keuzes (60%)
- de kwaliteit van (studie)keuzes is verhoogd (57%)
- verhoogde (leer)motivatie (49%)
- meer zelfsturing (44%)
- meer zelfvertrouwen (37%)

De mannelijke studenten geven met name aan dat ze meer zelfkennis hebben en dat de kwaliteit van hun studiekeuze is verhoogd en dat de begeleiding een bijdrage heeft geleverd in het doorgaan met het volgen van onderwijs. Vrouwelijke studenten hebben meer zelfvertrouwen en weten welke acties ze bij volgende (studie)keuzes zullen ondernemen.

Bij vervolgkeuzes voor minor, stages, master en beroep hebben de studenten gebruik gemaakt van hun inzicht in:

- waar interesses op studie- en loopbaangebied liggen (68%)
- de werkelijke vraag/prioriteit (48%)
- capaciteiten en eigenschappen (42%)

Het merendeel van de studenten kan de opgedane kennis ook inzetten bij het studeren en bij vervolgkeuzes.

3. Discussie en aanbevelingen

Deze afstudeerscriptie heeft Centrum Studiekeuze een goed beeld gegeven van de effecten van de begeleiding op middellange termijn. De uitkomsten van het onderzoek stemmen in dat opzicht tot tevredenheid. Het verzamelen van gegevens en deze in kaart brengen leidt onherroepelijk tot nieuwe vragen en verdere uitwerkingen.

Op de volgende punten heeft Centrum Studiekeuze zich reeds uitgesproken:

- Behoeft van studenten aan meer inhoudelijke informatie over de opleidingen
Centrum Studiekeuze beschouwt de wijze waarop zij studenten activeert in de studiekeuze als een sterk punt, dit draagt bij aan succesvolle studiekeuze. Zij zal geen verdere dienstverlening ontwikkelen op het terrein van studie-inhoudelijke informatie, enerzijds omdat de Centrum Studiekeuze vanuit de visie werkt dat de student juist veel baat heeft bij het actief op zoek gaan naar de gewenste informatie, anderzijds omdat het verwerven en up-to-date houden van studie-inhoudelijke informatie een grote en permanente investering in tijd en geld vraagt.
- Rol van de ouders in de begeleiding. Studenten geven aan dat gesprekken met vrienden en familie een belangrijke wijze van oriënteren en verkrijgen van inzicht is.
Centrum Studiekeuze realiseert zich het belang van de rol van de ouders enerzijds en wil anderzijds de student in zijn/haar autonomie benaderen, wat in deze fase juist van belang is voor de studiekeuzer. In de begeleiding wordt het als aandachtspunt meegenomen. Centrum Studiekeuze zal ouders tegemoet komen als belangrijke gesprekspartner van de studenten door op haar site gesprekstips voor ouders op te nemen.
- Niet veel studenten spreken met professionals en deskundigen. Diegenen die dit wel hebben gedaan beschouwen dit als een belangrijke oriëntatiestap.
Centrum Studiekeuze zal deze wijze van oriënteren actiever onder de aandacht van de studenten brengen.
- Studenten die een workshop volgen geven aan nog niet altijd voldoende zelfstandig met de keuze aan de slag te kunnen.
Centrum Studiekeuze neemt de mogelijkheid voor een afrondend gesprek na afloop van de workshop standaard op in haar aanbod.
- Studenten geven aan dat ze graag nog enige nazorg van Centrum Studiekeuze zouden krijgen
Centrum Studiekeuze zal voortaan de begeleide studenten 2 maanden na afloop van de begeleiding een mail sturen met het aanbod contact op te nemen, mocht dat gewenst zijn.

Inspelen op nieuwe ontwikkelingen

De wettelijke maatregelen om 'langstuderen' te ontmoedigen, benadrukken het belang om vroegtijdig te signaleren of de student op de juiste plek zit. Faculteiten ondernemen natuurlijk allerlei activiteiten om de (prestaties van) de student in beeld te krijgen, aanvullend hierop kan Centrum Studiekeuze de volgende activiteit ontwikkelen:

- workshops voor studenten die twijfelen hun studie voort te zetten. Deze workshops zouden in de maanden november – januari gegeven kunnen worden. Faculteiten spelen een belangrijke rol bij actieve werving/doorverwijzing van studenten. Eventueel kunnen deze workshops bij opleidingen/faculteiten die hoge uitval kennen op locatie gegeven worden. Groepen met studenten uit verschillende opleidingen verdienen de voorkeur om geen gelegenheid tot collectief klagen te scheppen.
- Trainingen voor studieloopbaanbegeleiders/tutores met concrete werkvormen waarmee de begeleider en de student inzicht krijgen of de opleiding voor de student passend is.

Mogelijk gaan faculteiten **matchingtrajecten** afnemen, wanneer aanstaande studenten zich voor 1 mei gaan aanmelden. Naast de inhoudelijke matching die de faculteit zelf doet, kan Centrum Studiekeuze activiteiten bieden/instrumenten inzetten (bijvoorbeeld tests) waarbij de student het eigen keuzeproces tegen het licht houdt en bekijkt of de gekozen opleiding werkelijk bij de eigen interesses en capaciteiten past.

Voor studenten die naar aanleiding van het matchingtraject toch niet aan de opleiding beginnen, biedt Centrum Studiekeuze verdere begeleidingstrajecten.

Keuzes binnen de opleiding zoals een studiep pad of een minor geven voor sommige studenten ook aanleiding tot twijfel en herzien van de keuze. Hierbij kan Centrum Studiekeuze studenten ondersteunen in het ondernemen van de juiste stappen om een goed beeld van de mogelijkheden en eigen wensen te verkrijgen.

Onderwerpen voor verder onderzoek

De groep MBO studenten die doorstroomt naar het HBO is vaak niet succesvol, stroomt snel uit en behaalt te weinig studiepunten. Ook de begeleiding van Centrum Studiekeuze draagt in mindere mate bij tot passende en succesvolle keuzes. De keuzemotieven van deze groep, het moment waarop zij zich oriënteren, de activiteiten die zij ondernemen en de behoefte aan begeleiding die ze hebben, is een belangrijk onderwerp voor nader onderzoek.

Onderzoek onder studenten die al twee maal een opleiding in het Hoger Onderwijs hebben gekozen, kan informatie opleveren over de wijze waarop zij wellicht eerder tot een passende en succesvolle keuze zouden kunnen komen. Deze informatie biedt perspectief om maatregelen te bedenken die potentiële langstudeerders eerder op een succesvol studiep pad zou kunnen brengen.

De begeleide studenten afkomstig uit MBO en HBO gaven vaker aan behoefte te hebben aan meer/andere begeleiding. Nader onderzoek kan uitwijzen waaruit deze begeleiding zou moeten bestaan, zodat voor deze studenten een passend aanbod gemaakt kan worden.

Persoonlijke aandacht is een belangrijke succesfactor in de begeleiding van de studenten. Onderzocht zou kunnen worden in hoeverre meer persoonlijke aandacht van docenten/medewerkers/ouderejaars studenten in de aanvangsfase van de opleiding bijdraagt aan een betere binding en minder uitval bij opleidingen.

Het lijkt erop dat de duur van de oriëntatie een factor van belang is in een goede keuze. Bij Centrum Studiekeuze bestaat de indruk dat de studenten die zich niet goed en slechts kort georiënteerd hebben, eerder op zoek gaan naar een nieuwe opleiding. Onderzoek naar de oriëntatieperiode van scholieren en de diepgang daarvan kan meer inzicht hierin geven.